

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

Η ΜΑΡΤΥΡΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΝΤΥΡΕΡ

Ένας μεγάλος ζωγράφος της Γερμανίας. Το Ημερολόγιο του Ντύρερ. Το καθημερινό μαρτύριο του καλλιτέχνη. Η γυναικα-δαιμόνας. Ο Ντύρερ και ο αυτοκράτωρ Μαξιμιλιανός. Η έκτιση της Ραφαήλ. Ένας καλλιτέχνης που λογαριάζει και την πεντάρα. Άπιστες λεπτομέρειες. Μία δριανθευτική ύποδοξη. Το τραγικό τέλος κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Άλβέρτος Ντύρερ, περί το οποίο και άλλοι έγραψαμε σχετικά με το γάμο του, εινε μιά από τις πιο διακεκομμένες καλλιτεχνικές φαινομενικές της εποχής της Αναγεννησεως, ένας από τους πιο μεγαλομυητες ζωγράφους της παλαιάς Γερμανίας. Εινε ο κατ' εξοχήν ζωγράφος του Πόνου. Οι πίνακές του, που εινε όλοι έμποτισμένοι από μιά βαθειά μελαγχολία και θλίψη, εινε αληθινά άριστουργήματα, που άποθαμιάζονται και σήμερα ακόμα σε διάφορα Μουσεία της Εβρώπης.

Μιά και η ζωή αυτού του μεγάλου καλλιτέχνη περιέχει τόσες ενδιαφερόσες λεπτομέρειες, ώστε θ' ασχοληθούμε σήμερα μ' αυτή χάρην των αναγνωστών μας.

Το Ημερολόγιο, πρώτα - πρώτα, του Ντύρερ, το οποίο διασώθηκε μετά το θάνατό του, μας δίνει μερικές πληροφορίες για την ιδιότητα και την ζωή του πατέρα του και γενικά από την ευχάριστη και την κατανύξι που του ένέπνευε από τα παιδικά του χρόνια η οικογενειακή ζωή, την οποία έζησε μέσα σε άδολνητη πίστη προς το Θεό.

Μάλιστα — άρχίζει το Ημερολόγιο του ο Ντύρερ — όλα τα χειρόγραφα του πατέρα μου, καθώς και ό,τι έχω ακούσει να λέη για την πατρίδα μου, για τη γέννησή του και για τη ζωή του. 'Ο Θεός άς εύλογη κι' αυτόν και μιάς, αμήν! Έτος 1524.

Έπειτα ο ζωγράφος διηγείται πως ο πατέρας του πήγε από την Ουγγαρία στη Νυρεμβέργη της Γερμανίας, πως παντρεύτηκε εκεί και πως άπλχησε τα παιδιά του, που ήσαν όλα - όλα δεκαοχτώ!

Κάθε τόσο που γεννιότανε κι' ένα καινούργιο παιδί του, ο πατέρας του Ντύρερ, που ήτανε κι' αυτός ζωγράφος, το κατέγραφε με δύο όνοματα δίπλα στα όνοματά των άλλων παιδιών του. Με το όνομα δηλαδή του Άγιου της ημέρας και με το όνομα ενός μεγάλου καλλιτέχνη, από κείνους που ζούσαν ακόμα τότε, είτε στη Γερμανία, είτε σε οποιαδήποτε άκρη του κόσμου. Μ' αυτούς τους δύο προστάτες ο θεοφοβούμενος ζωγράφος πίστευε πως το νεογέννητο παιδί του θα γινόταν ένας μεγάλος και ετήχιος άνθρωπος στον κόσμο.

Παρακάτω ο Ντύρερ διηγείται πως μεγάλωσε, κάτω από τη στοργική επίβλεψη του πατέρα του, πως πέθαναν όλα τα αδέρφια του, εκτός από δυό, πως έκανε το πρώτο ταξίδι του στα 1490 και πως, όταν γύρισε, ο πατέρας του τον πάντρεψε με την κόρη ενός άλλου ζωγράφου, του Ιωάννη Φρέι, που λεγόταν Άγνη.

Πήρα προικία — γράφει ο καλλιτέχνης — διακόσια φιορίνια από τη γυναίκα μου, κι' ο πατέρας της έκανε όλα τα έξοδα του γάμου. Μά σε λίγο ο πατέρας μου έπεσε άρρωστος και τίποτε δεν υπόσχεσε να τον σώση. Άν κι' ένοιωθε πως το τέλος τον πλησίαζε, έμενε ήρεμος και καρτερικός. Μου συνέτισσε να συνηρήσω τη μητέρα μου και πέρασε ήσυχα - ήσυχα, σαν καλός χριστιανός. 'Ο Θεός άς αναπαύση την ψυχή του! Από τότε έχω άντέδραμα τον άδελφό μου Ιωάννη. Στα 1519 πέθανε και η μητέρα μου. 'Ο Θεός άς εύλογη τη μνήμη της!

Τίποτε δεν εινε θλιβερότερο από το Ημερολόγιο του Ντύρερ, ό,ταν σκεφθί κανείς σε ποιες άδρες μικής μελαγχολίας το έγραφε. Όταν σκεφθί ότι κάθε φορά που ο Ντύρερ έβρισκε στο χέρι του την πένα για να θυμωθί το άχαρο παρελθόν του, αισθανότανε ακόμα πιο θλιβερό το παρόν του, με το καθημερινό μαρτύριο που δοκίμαζε στην οικογενειακή του ζωή. Γιατί, όπως και άλλοτε έγραφαμε, ο Ντύρερ στάθηκε ένας δυνατισμένος άνθρωπος σε όλη του τη ζωή, έξ αιτίας της γυναίκας του!

Όταν ο Ντύρερ μιλάει στο Ημερολόγιο του για τη γυναίκα του, δεν διατυπώνει γι' αυτήν το παραμικρό παράπονο. Αντίθετα εκφράζεται με την πιο μεγάλη συμπάθεια, με την πιο άγγελική καλοσύνη. Και όμως αυτή η γυναίκα ήταν ένα διεστραμμένο πλάσμα, ήταν ο κακός δαίμονος της ζωής του, που του φαρμάκωσε όλο του το είναι. Αύτη ήταν η αιτία του μεγάλου, του άπειροσπου πόνου που δοκίμασε στο βίο του ο καλλιτέχνης, και ο οποίος βρισκεται άριστουργηματικά άποτυπωμένος στα θαυμαστά δημιουργήματά της ίδιοφάνειας του.

Χωρίς αυτή τη γυναίκα, ο Άλβέρτος Ντύρερ θα μπορούσε να εινε ένας ετήχιος άνθρωπος.

Τα χρώματα δεν του έλειψαν ποτέ και η δόξα δεν άργησε να στεφανώσει το όνομά του.

Η φήμη του έφτασε στα αυτιά του τότε αυτοκράτορος της Γερμανίας Μαξιμιλιανού, ο οποίος δεν ήταν μονάχα ένας ελαστικός πολιτιστής, μα και θερμός προστάτης των γραμμάτων και των τεχνών. 'Ο Μαξιμιλιανός του παρήγγειλε να του κάνει διαφόρους πίνακες, τον έστειλε και τον άγάπησε πολύ και έκανε γι' αυτόν ό,τι μπορούσε ένας βασιλεύς να κάνει για έναν μεγάλον άνθρωπο. Τον περιέβαλε με μέγ, του έδωσε τίτλο άριστοκότου και τον βοήθησε να άποχτήση μεγάλη περιουσία.

'Ο Μαξιμιλιανός πήγαινε συχνά στο εργαστήριο του Ντύρερ, τον έβλεπε που εργαζόταν και του συμπεριφερότανε πάντοτε σαν ίσος προς ίσο. Μιά μέρα ο καλλιτέχνης εινε να ζωγραφίζει μία τοιχογραφία σε άρκετό ύψος. 'Ο αυτοκράτωρ, που ήταν εκεί, τον βοήθησε τότε γι' άνέστη στη σκάλα και του την κρατούσε από κάτω, για να μη σαλεύη και τον έμποδίζη στην εργασία του. Και επειδή εύδης άμέσως ο αλκιού έτρεξαν για ν' απαλλάξουν τον Κύριο τους από έναν τέτοιο κόπο, που τους φαινότανε και ταπεινωτικός για τον αυτοκράτορα της Γερμανίας, εκείνος τους είπε :

— Άφήστε με, κύριοι. Βλέπετε ότι το τάλαντο του Άλβέρτου Ντύρερ το τοποθέτω πιο πάνω κι' από το άξιομα του αυτοκράτορος!

Φυσικά, η φήμη του καλλιτέχνη δεν άργησε ν' άπλωθί κι' έξω από τα σύνορα της Γερμανίας. 'Ο Ραφαήλ, ο περίφημος ζωγράφος της

Ιταλίας στην ίδια εποχή, εινε μερικούς πίνακες της Ντύρερ και δεν δίστασε να εκδηλώσει το θαυμασμό του γι' αυτούς. Δηλώνεται μάλιστα ότι ένας άλλος Ιταλός ζωγράφος, από τους καλύτες της εποχής έθνους, όταν εινε τους πίνακες του Ντύρερ, έκαψε κείν' να κάνει δικά του έργα. Αντέγραφε άπλάως τις εικόνες του Ντύρερ και πουλούσε τα αντίγραφα του ως έργα πρωτότυπα, κερδίζοντας έτσι άποσθη χρήμα. Αυτό όμως άνάγκασε τον Ντύρερ να πάη στη Βενετία, όπου έμενε ο ζωγράφος αυτός, και να ζητήση από τη Γερουσία της πόλεως να του άπαγορεύση αυτή την έπικερδή άσασχόληση, πράγμα το οποίο και έπέτυχε.

'Ο ζωγράφος Ντύρερ (Αυτοπροσάπεικονισμός)

Εχουμε πη παραπάνω ότι ο Ντύρερ ύπήρξε ο ύψη του τη ζωή ένας δυνατισμένος άνθρωπος έξ αιτίας της γυναίκας του. Πραγματικά, η άσιασία εκείνη γυναίκα εινε κατορθώση να του επιβλήθί τόσο πολύ, ώστε τον έκανε αληθινό σκλάβο της. Ήταν κακή και διεστραμμένη. Κοιτά όμως σ' άλλα ήταν και τρομερά φιλοχρήματη, γι' αυτό και άνάγκασε το δυστυχημένο καλλιτέχνη να εργάζεται μερικά νύχτα, για να έζη όσο το δυνατόν περισσότερο χρώματα. Από το Ημερολόγιο του μαθαίνουμε ότι ο άμοιος Ντύρερ ήταν ύποκαρμένος να της δίνη τακτικά λογαριασμό και για τα παραμικρότερα έξοδά του. Νά, π. χ., πως εκφράζεται σχετικά ο καλλιτέχνης :

— Έγώ, ο Άλβέρτος Ντύρερ, έφυγα την ημέρα της Πεντηκοστής μαζί με τη γυναίκα μου από τη Νυρεμβέργη για την Ολλανδία. Την ημέρα που άναχωρήσαμε, σταθήκαμε στο Μπρόνιεντοφ, όπου έδραμα τρία φιορίνια. Έπειτα, την Παρασκευή, φτάσαμε στο Πόρχαμ, κι' εκεί έδραμα για το ταξίδι που κάναμε ίσαμε τότε ει κοινού φιορίνια. Έπειτα φτάσαμε στο Σβάνιντοφ, όπου έδραμα δέκα σολδία και άγόρασα μια όρθια και δέκα τρία σολδία για γλυκίσματα και για το παιδί του πανδοχείου. Στο Άντφοφ πούλησα δέκα έξη μικρά Πάθη του Χριστού για τέσσαρα φιορίνια, έπειτα τριάντα άλλα για όχτώ φιορίνια. Σόδεψα για την τροφή μου ένα φιορίνι. Έπειτα πούλησα για πέντε φιορίνια μιά - Άγία Μαρία και έδρασα ένα φιορίνι στον μάξιμου - Ιουακίμ, γιατί μου δάνεισε τα χρώματά του για να κάνω το πορτραίτο του άρχοντος Φέλιξ, ο οποίος μου έδωσε έφτά φιορίνια...

Στον ίδιο τόνο εξακολουθίει το Ημερολόγιο αυτού του ταξειδιού. Βλέπει δε κανείς πόση προσοχή καταβάλλει ο άμοιος καλλιτέχνης για να μίν το ζεφόνι τίποτε από δσα έκαμνε και δσα έδινε, γιατί φοβότανε μήπως η άσιασία γυναίκα του βρή άφορμή να του κάνει μιά από τις σπινές εκείνες που τον τρώιαν και που του πληγώναν την καρδιά.

Και όμως, αυτό το ίδιο ταξίδι ύπήρξε μιά σωστή άποθώσι για το Ντύρερ. Στο Ημερολόγιο του μιλάει για μιά θαυμασία και θαυμάσια άποθώσι ύποδοξη, που του όργάνωσαν οι ζωγράφοι του Άντφοφ. — Όταν, λέγει, με ώδηγησαν στο τραπέζι, όλοι οι προσκεκλημένοι ειναν παραταχθί σε διπλή σειρά, σύμφωνα να περνούσε κανένας μεγάλος άρχοντας. Άνέμεσα σ' αυτούς ύπήρχαν επίσης

ΡΩΜΑΝΤΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΤΟΥ ΑΛΦΡΕΔΟΥ ΝΤΕ ΜΥΣΣΕ

ΕΝΑ ΠΡΩΤΙΝΟ ΤΟΥ ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ είναι πλαγιασμένος από κρεβάτι του. Μπαίνει μέσα ό υπηρέτης του Λεοπόλλο, ό όποιος σηκώνει τή παραπετάσματα.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. (χασμουριέται). — "Α! α! ούφ!...

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Τό μεσημέρι επέρασε, κύριε.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Ζώο! Τώρα μέ ξυπνάς; Δέν σου είχα πη νά μέ ξυπνήσης νωρίς, γιατί ήθελα νά φύγω; Τι καρόό κάνει έξω;

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Ό καρόός είναι γλυκός και κάπως ύψός.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Άξωτα κουβέντες στον άντράλιμο. Τι συμβαίνει;

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Είναι ό άρρατης σας, κύριε, ό κουρέας και ό άμαξάς, πού σάς έφτιαξε τό άμάξι.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Καλά. Είναι πολύ εύχαριστήμένος πού έρχονται νά... μου υποβάλουν τό σέδη τους, μόλις σηκώνομαι. Νά, πάρε άπό αυτό τό σφράγι όκατό λουδοβίκεα και δός τή τού άμαξά. Μά, όχι, στάσου, αυτό θά δυσαρεστούσε τό ράφτι μου...

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Νά μη όύσοο λοιπόν τίποτε σέ κανένα;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — "Όχι. Θα στείλης μονάχι άμάσως πενήντα λουδοβίκεα στό δούκα, πού μου τό κέρδισε χτες βράδυ στό χαρτιά, και θά πές νά μου φέρης τό τούά μου και τίς έπιστολές μου.

(Ό Λεοπόλλο βγαίνει έξω. Ό Δόν Ζουάν ξανακουμάται).

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ (Ξαναγυρίζει). — Σήμερα έχετε ένα γράμμα μονάχι.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Τι σφραγίδα έχει άπάνω;

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Ένα λιοντάρι και μία καρδιά.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Δέν θέλω νά τό διαβάσω. Ρίξε τό στή φωτιά, Λεοπόλλο. "Α! τί στενοχώρια πού έχω σήμερα. Είναι θλιβερό πράγμα. Άφρησώ τή Γαλλία μ' ένα τέτοιο σναϊνάρη. Άφριο ήμας, άφριο τό πρσί, φεγγόριμε ήρωσιώμενός Λεοπόλλο. Άντίο, Παρίσι!

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Πάρτε τό τούά σας, κύριε!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Πολλά καλά. Και τώρα άς άποχαρτησομε τίς φίλες. Πού είναι ό κατάλόγος τον, Λεοπόλλο; Κάθισε αυτός και διάβάσε τον μου λιγάκι, γιά νά μου φέρη αυτή ή στενοχώρια.

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. (κάθεται). — Από πού ν' άρχίσω;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Δέν έχει σημασία. Άρχισε στήν τέλη.

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. (διαβάζει). — «Βαρόνη ντέ Βαλμόν.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — "Α, διάβαλε!... Τι μοναξιά πού είχε αυτή ή γυναίκα!...

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — «Ερριέτα ντέ Μαρτέιγς.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Παρακάτω.

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — «Μίς Γουόλια Πίττυς.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Χαριτωμένη κόρη! Μά είναι ζουτή σάν τή ζήνα!

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — «Μαρκησία ντέ λά Φαβερί...».

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Τά μάτια της είναι διάφανα όπως τό άύκμα.

Φοβάται μήν τή σπάση κανείς, όταν χορεύη μαζί της. Φτωχό παιδί...

"Η κατόχτισής της μου σ'όχιζοε ένα μικουέτο λουδοβίκα μόνα!

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — «Αναίς ντέ Σαιντ-Άνζ.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Άπό κάτω δέν γράφει τίποτε;

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Τίποτε.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Γράψε λοιπόν τότε αυτό έδώ τά λόγια:

Σάν εν' τά μάτια μακρούα

Και ή καρδιά ξεχνά...».

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — «Φεργάνδας.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — "Η μική άμαρτωλή. Παοκάτω...

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — «Η φλόαχη με τό γαλάσιο δακρυλίδα».

και μεγάλα πρόσωπα, πού αποκλινόνατε μπροστά μου με τον πιο ταπεινό τρόπο, λέγοντας πως έκαναν ό,τι μπορούσαν γιά νά μ' εύχαριστήσουν...».

Παο' όλα όμως αυτά, ό άτυχος Ντούρε πίθανε χωρίς νά αισθανθή ποτέ πού τή χαρά. Τό νεκρό του δόν έθαψαν στή Νυρεμβέργη, στις 9 Άπριλίου 1528.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Τι θεία μήτη πού είχε ή κόρη αυτή! Μά από πενήντα, τίποτε!

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — «Η βαρόνη ντέ...» Τή όνομα δέν διαβάσαται. Έχει στάξει μελιάν έπάνω.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — "Ασ' τήν!... Παρακάτω...

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Έδώ είναι τρείς μαξί... Έμμα ή ηοδίστα, μία άδελφή του έλέους και μία άγνωστη.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Φτάνει, φτάνει, Λεοπόλλο.

(Ό Λεοπόλλο άφήνει τον κατάλογο).

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Πάρε τήν πένα και γράψε τώρα σ' ένα χαρτί: «Ένας δυστυχισμένος πού σάς λατρεύει και ό όποιος άξίζει τον όικο σας, ό γοητευτική άγνοηση, θά γινόταν τρεστυνηχής άν μπορούσε νά σάς ξαναδθ στή γωνία τής Εκκλησίας».

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Τό έγραψα, κύριε.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Συνέχισε: «Θά σάς στείλη τον έπιστό του, ό όποιος θά σάς άνεβάση κοντά άμάξι, ω πανάκριβή μου ψυχή, είδωλό μου, γιά νά σάς όδηγήση κοντά του!...» Διάλωσέ τό τώρα και κλείσε τό σ' ένα φάκελλο.

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Καί έπειτα;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Πήγαινε τώρα στό παραθύρο, βλάκα. Περνώ κόσμος από κάτω!

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Ναι, κύριε, πολύς. Είναι και πολλές όφρατες κυρίες πού γυρίζουν από τήν εκκλησία.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Νά, λοιπόν. Άφου βλάπεις τόσες όμορφίες, κά τω, άφρησε τον φάκελλο νά πέση στή πόδια έκείνης πού θά σου κάνη τήν μεγαλύτερη έντίσταση.

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. (δίπλα στό παραθύρο). — Νά μιά παχειά, στραγγυλή παυλάιτσα...

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Μήν πετάξης τό γράμμα, Λεοπόλλο.

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Νά μιά λεπτή και εύγενική κόρη. Άπό τήν σεμνότητά της φαίνεται πως είναι άνεψά κανενός πατά...

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Βάστα καλά τον φάκελλο.

Πρόσεξε μη σου ξεφύγη!

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Μά ό κύριος δέν θά βρη τότε καμιά κυρία πού νά τού άρση. Δέν έρχοσθε νά δίτε μόνοσ σας;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — "Όχι, όχι! Έξω τήν τύχη μου έγω. Άφρησέ με νά τήν περικόσω καλύτερα έδώ, όποια κα' άν είναι...

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Νά ένας χαμογός νάρμοσ σας με χαμηλωμένα τά μάτια.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — "Όχι, Λεοπόλλο.

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Καί τί λέτε γι' αυτή τή γλυκοξένη μούρα, ή όποια περικόσα σάν άκαδημαϊκός πού πάει νά διαδάσθ τό λόγο του...

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. (χασμουριέται). — "Α! α!

Λεοπόλλο, σχίσε τό αυτό τό γράμμα.

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Κύριε!... Κύριε!... Μου ξεφύγε... Μου έπεσε στό δρόμο...

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Διάβολς!

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Νά, νά... Μιά μικροούλα οκούδα και τό παίρνει. Τί όμορφο, τί λεπτό πόδι πού έχει! Στοιχηματίσθ πως δέν είναι παραπάνω από δεκαπέντε χρονών. Τό διαβάσει... Τι μάτια!... Εύτυχός ετι ή γκουβερνάντα της δέν πήρε είδησθ.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Και πως σου φαίνεται;

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Τό χέρι της τρέμει. Νά, γορνά και κινεάται νά δη από πού έπεσε τό γράμμα...

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Κόλλησε τά χοντρά σου χείλη στή δάχτυλά σου και στείλε τής ένα φιλά.

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Γελά, κύριε...

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — "Α! παλινδρομώ! Ζουορα θά είναι καμιά γκιζέτα! Σε τί έξουτε λιμο έκθέτες τον κύριο σου, κουτί, θεόκουτε!

ΛΕΙΠΟΡΕΛΛΟ. — Κύριε, ήσυχάστε, γιά τή όνομα του Θεού!... Διώχτε με έλάσως, άν ή νέα αυτή δέν είναι σ' άλήθεια έφα καμιακάτα άξιο γιά παρλαμα.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ. — Άλήθεια; Έπιφώς τότε; Σίχασέ με τώρα και δός μου νά φουφωσ τον κορσί μου γιά νά πάω στό γαντεδού... Άφριο ήμας, άφριο πρσί-πρσί, θά φύγωμα άπ' τό Παρίσι! Καί τότε πιά, άντίο άγάπη, άντίο!...

ΑΛΦΡΕΔΟΣ ΝΤΕ ΜΥΣΣΕ

ΛΑΓΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ "ΦΗ

"Η νύφη άφάντας γεννηθή, άπ' τό σωματέο και κρατεί.

— "Η νύφη δίχως τά προκιά μιλά καλά σολογιέται.

— "Όταν ή νύφη δέν μιλά, σφάριμενε πως θά πενιά.